

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 2T/93/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618010439
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Juraj Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5618010439.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudcom Mgr. Jurajom Lukáčom dňa 29. 11. 2018 v Liptovskom Mikuláši takto

rozhodol:

Podľa § 241 ods. 1 písm. c/, § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku súd z a s t a v u j e trestné stíhanie obvineného O. Č. U. G. C. F., nar. XX. X. XXXX v P., trvale bytom Mesto P., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom, pre skutok

že

od marca 2014 doposiaľ, s výnimkou mesiaca september 2018, kedy s jeho súhlasom jeho matka M. Č. zaplatila na výživnom 50,- €, neplatil výživné na svojho maloletého syna V. O., nar. X.X.XXXX, pretože nebol zamestnaný, o prácu nejavil vážny záujem, napriek tomu, že vedel, že má vyživovaciu povinnosť a 31.3.2018 nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, kedy vôbec nenahlásil vyživovaciu povinnosť na maloletého syna V. O., čím tak úmyselne si naďalej neplnil vyživovaciu povinnosť, hoci rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 6P/10/2012 zo dňa 22.05.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.06.2012, bol povinný prispievať na výživu maloletého syna V. O. výživným po 33,- € mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, C. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. O. Č.. XXX, okres L. M., a tak za uvedené obdobie dlhuje na výživnom C. O. najmenej 1.765,- €,

ktorým mal spáchať prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zákona s použitím § 138 písm. b/ Tr. zákona,

pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš podala obžalobu na obvineného O. Č., nar. XX. X. XXXX, stíhaného za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Trestného zákona s použitím § 138 písm. b/ Tr. zákona, ktorý mal spáchať na skutkovom základe opísanom vo výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 241 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku

Obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu, trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona samosudca preskúmal obžalobu a podľa § 241 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku v spojení s § 215 ods. 1 písm. b/ Tr.

poriadku zastavil trestné stíhanie, keďže skutok nie je trestným činom a rovnako nie je daný dôvod na postúpenie veci.

Z obsahu spisu vyplýva, že matka mal. V. O. C. O. podala dňa 17. 6. 2014 trestné oznámenie na O. Č., nar. XX. X. XXXX z dôvodu, že ako otec maloletého nezaplatil výživné na syna za mesiac január 2014 až máj 2014, teda dlh na výživnom za uvedené obdobie predstavuje 165,- eur. Dňa 27. 6. 2014 pri výsluchu uviedla, že výživné nezaplatil ani za mesiac jún 2014. Poverený príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru Liptovský Hrádok, uznesením pod ČVS: ORP-561/LH-LM-2014 zo dňa 27. 6. 2014 začal trestné stíhanie a súčasne vzniesol obvinenie O. Č. za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že za obdobie od januára 2014 doposiaľ neplatil riadne výživné na maloletého syna V. O. a tak za uvedené obdobie dlhuje na výživnom čiastku 198,- eur. Obvinený vo výpovedi dňa 6. 8. 2014 k otázke platenia výživného uviedol, že si nie je vedomý riadneho neplnenia vyživovacej povinnosti, dňa 24. 2. 2014 zaplatil C.Í. O. sumu 480,- eur poštovou poukážkou, z ktorej 200,- eur zaplatil ako dlžnú čiastku v inej trestnej veci (sp. zn. 3To/10/2014) a zvyšných 280,- eur zaplatil ako výživné dopredu na pol roka. Keďže má platiť výživné 33,- eur mesačne, tak to bolo za obdobie od novembra 2013 do júla 2014. Matka maloletého dieťaťa vo výpovedi dňa 11. 8. 2014 potvrdila, že obvinený jej dňa 24. 2. 2014 poslal sumu 480,- eur. Ona bola v tom, že jej poslal dlžnú sumu na bežnom výživnom za obdobie od júna 2012 do februára 2014, kedy bolo pojednávanie na Krajskom súde v Žiline. Obvinený jej mal zaplatiť za obdobie od júna 2012 do októbra 2013 na výživnom sumu 191,- eur. Bola v tom, že zvyšné peniaze 289,- eur je výživné za mesiace november 2013 až február 2014, čo je suma 132,- eur a zvyšná suma 157,- eur je časť zameškaného výživného, ktoré jej dlhoval z minulosti. Obvinený jej povedal, že suma 157,- eur je bežné výživné, ktoré si predplatil dopredu a to za mesiace marec až jún 2014 a časť výživného za júl 2014, t. j. suma 25,- eur. Matka to zle pochopila a podala na neho trestné oznámenie predčasne, nakoľko sa ničoho nedopustil, keďže za mesiac júl 2014 jej poslal sumu 25,- eur. C. O. vo výpovedi dňa 6. 10. 2014 uviedla, že toho istého dňa ako jej obvinený poslal sumu 480,- eur, na jeho žiadosť vybrala na pošte sumu 480,- eur. Z uvedenej sumy na naliehanie obvineného mu vrátila sumu 180,- eur, ktoré si podľa jeho tvrdenia požičal a musel ich ihneď vrátiť, o čom nemá žiadny doklad. Z poštového poukazu (na č. I. 25) vyplýva, že obvinený uhradil dňa 24. 2. 2014 v prospech C.Í. O. sumu 480,- eur. Poverený príslušník uznesením zo dňa 3. 2. 2015 prerušil trestné stíhanie, lebo pre neprítomnosť obvineného nemožno vec náležite objasniť. Uznesením zo dňa 11. 4. 2018 poverený príslušník rozhodol o pokračovaní v trestnom stíhaní.

Po preskúmaní obžaloby, vychádzajúc z obsahu spisového materiálu doposiaľ zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo vedené trestné stíhanie voči obvinenému nenapĺňal všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu už v čase vznesenia obvinenia, t. j. dňa 27. 6. 2014. Nebol naplnený znak objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zákona a to neplnenie zákonnej povinnosti vyživovať iného páchatelom najmenej tri mesiace v období dvoch rokov. Vzhľadom na súdom určenú výšku výživného (suma 33,- eur na dieťa) musí byť pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti dlh obvineného na nezaplatenom výživnom zodpovedajúci trom mesiacom v čase vznesenia obvinenia najmenej 99,- eur (33,- eur x 3 mesiace). Vzhľadom na dátum vznesenia obvinenia bolo O. Č. vznesené obvinenie za obdobie od januára 2014 doposiaľ, t. j. do júna 2014 vrátane tohto mesiaca, čomu korešponduje (v prípade nezaplatenia) dlh na výživnom v sume 198,- eur. Je však potrebné zdôrazniť, že obvinený bol v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 2T/3/2013 stíhaný za rovnaký trestný čin vo vzťahu k rovnakému dieťaťu, pričom konanie bolo právoplatne skončené rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 27. 2. 2014. Preto ak obvinený pokračuje v zavinenom neplnení vyživovacej povinnosti aj po rozhodnutí krajského súdu, môže byť v novom konaní trestne stíhaný za najskôr za obdobie od marca 2014 tak ako je uvedené v obžalobe.

Niet pochýb o tom, že obvinený uhradil dňa 24. 2. 2014 výživné na svojho syna V. v sume 480,- eur. Hoci vzhľadom na rôzne výpovede matky dieťaťa nie je jednoznačne preukázané, že z uvedenej čiastky matka dieťaťa vrátila obvinenému sumu 180,- eur, aj po odpočítaní uvedenej sumy jej obvinený dňa 24. 2. 2014 uhradil minimálne sumu 300,- eur (480 - 180). Je nepochybné, že uvedená suma bola čiastočne použitá na zaplatenie dlžného výživného za obdobie prejednávané v konaní pod sp. zn. 2T/3/2013. V tejto súvislosti je potrebné zodpovedať otázku, na aké konkrétne obdobie riešené v konaní 2T/3/2013 sa uvedená suma, resp. jej časť vzťahuje. Z obsahu spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 2T/3/2013 vyplýva, že rozsudkom okresného súdu zo dňa 6. 11. 2013 bol O. Č. uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy na skutkovom základe opísanom vo výroku

rozsudku, pričom zo skutkovej vety vyplýva, že obvinený neplatil výživné na syna V. za obdobie od júna 2012 do 30. 9. 2013, lebo od septembra 2012 do 25. 10. 2013 doplatil 271,- eur a tak za uvedené obdobie dlhuje na výživnom 191,- eur. Je teda zrejme, že rozsudok okresného súdu pokrýva ako posledné obdobie neplatenia výživného mesiac október 2013. Z obsahu spisu vyplýva, že proti uvedenému rozsudku podal odvolanie len obžalovaný. Ak obvinený pokračoval v zavinenom neplnení vyživovacej povinnosti aj po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa a odvolacie konanie prebiehalo len na základe odvolania podaného v prospech obžalovaného, v zmysle zákazu reformatio in peius (zákaz zmeny k horšiemu) nemohol byť obvinený odsúdený aj za obdobie po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa do rozhodnutia odvolacieho súdu, keďže vyššie uvedený zákaz sa vzťahuje aj na skutkové zistenia (stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tpj 102/2010). Rovnakými úvahami je potrebné sa spracovať aj pri vyriešení otázky, na aké obdobie sa obvineným zaplatená suma 300,- eur vzťahuje. Podľa stavu ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvého stupňa dlh na výživnom predstavoval sumu 191,- eur, pričom odvolacie konanie bolo vedené len na základe odvolania obvineného. Vzhľadom na zákaz zmeny k horšiemu je prípustné sumu 300,- eur započítať len na obdobie do vyhlásenia rozsudku súdu prvého stupňa. Keďže obvinený vo februári 2014 zaplatil výživné minimálne v sume 300,- eur, z ktorej bolo zaplatené dlžné výživné 191,- eur (vo veci 2T/3/2013), zostávajúca suma predstavuje 109,- eur, ktorú je potrebné považovať za úhradu výživného vopred na ďalšie mesiace nasledujúce po vyhlásení rozsudku odvolacieho súdu vo veci 2T/3/2013. V čase vznesenia obvinenia dlhoval O. Č. na výživnom len sumu 23,- eur (4 mesiace x 33,- eur po odpočítaní čiastky 109,- eur), t. j. uvedená dlžná suma nepokrýva ani jeden celý mesiac. Neplnením vyživovacej povinnosti je pritom potrebné rozumieť, ak obvinený po dobu troch mesiacov vôbec neplatí výživné v prospech oprávnenej osoby. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a z dôkazov zadovážených v prípravnom konaní, ako aj zo spisu 2T/3/2013 je zrejme, že O. Č. ku dňu 27. 6. 2014 (ku dňu vznesenia obvinenia) si neplnil zákonnú povinnosť vyživovať V. O. najviac v rozsahu jedného mesiaca, za ktorý dlhoval len časť výživného. Z uvedených dôvodov nebolo vznesenie obvinenia O. Č. dňa 27. 6. 2014 súladné so zákonom, nekorešpondovalo skutkovému stavu, v dôsledku čoho bolo predčasné a nedôvodné, pretože je zrejme, že už v čase vznesenia obvinenia skutok, pre ktorý bolo vedené trestné stíhanie, nebol trestným činom.

Ak v čase vznesenia obvinenia neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, O. Č. nemohlo byť zákonne vznesené obvinenie za trestný čin a z rovnakých dôvodov nemôže byť na neho podaná ani obžaloba za rovnaký skutok.

Na závere súdu, že prejednávaný skutok nie je trestným činom nič nemení špecifická povaha trestného činu zanedbania povinnej výživy s poukazom na ust. § 122 ods. 13 Trestného zákona, podľa ktorého ide o pokračovanie konania až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa. Ak nie je splnená podmienka neplatenia výživného najmenej po dobu 3 mesiacov v čase vznesenia obvinenia, táto nemôže byť dodatočne, v ďalšom štádiu trestného stíhania splnená tým, že páchatel' neplatil výživné počas iných, nasledujúcich najmenej 3 mesiacov. Ak v čase vznesenia obvinenia určité konanie nie je trestným činom, nemôže sa ním stať ani neskôr v čase vykonávania ďalších procesných úkonov. Uvedený záver je absolútnym vyjadrením zásady, že z nepráva nemôže vzniknúť právo. Vyššie uvedené právne posúdenie veci plne rešpektuje aj rozhodovacia prax súdov (napr. uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/8/2018 zo dňa 13. 2. 2018).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu môžu prokurátor aj obvinený do 3 pracovných dní od jeho oznámenia podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.